

Uchwała Nr 19
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 14.05.2026 r.

dotycząca poparcia inicjatywy „3% dla nauki, 100% dla Polski”

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego zdecydowanie popiera postulaty inicjatywy „3% dla nauki, 100% dla Polski” (3procentnanauke.pl). Są one zbieżne z wielokrotnie przedstawianymi stanowiskami instytucji przedstawicielskich środowiska akademickiego. Apelujemy o przerwanie trwającego od wielu lat systemowego niedofinansowania polskich badań naukowych i szkolnictwa wyższego.

Inwestycja w naukę na poziomie 3% PKB to nie koszt, lecz niezbędny fundament nowoczesnego państwa i silnej gospodarki. Bez takiego finansowania polskie ośrodki badawcze tracą najzdolniejszych ekspertów, a kraj – szansę na konkurencyjną i innowacyjną gospodarkę, szczególnie w wieloletniej perspektywie. Braki wsparcia finansowego powodują, że najzdolniejsi i dobrze przygotowani do pracy absolwenci odpływają, najczęściej definitywnie, do ośrodków badawczych w innych krajach, tworząc innowacje, które Polska musi wtórnie kupować. Efektem niedostatku środków na badania i kształcenie w ostatnich dekadach jest jedno z ostatnich miejsc naszego kraju w UE pod względem innowacyjności.

Także finansowanie badań podstawowych jest niewystarczające, a skrajnie niskie współczynniki sukcesu w konkursach grantowych nie tylko zniechęcają badaczy do składania wniosków i ograniczają rozwój wszystkich dziedzin nauki, lecz również powodują, że znaczna część wysiłku środowiska naukowego oraz zasobów systemu finansowania badań koncentruje się na obsłudze procedur konkursowych zamiast na realizacji badań naukowych. Na problem ten Rada Główna, podobnie jak inne instytucje przedstawicielskie sektora nauki i szkolnictwa wyższego, zwraca uwagę od wielu lat.

Popierając inicjatywę „3% dla nauki, 100% dla Polski”, kolejny raz postulujemy o traktowanie nauki jako priorytetu i racji stanu. Nasz głos kierujemy do całej sceny politycznej zwracając się o wspólne działanie w sprawie kluczowej dla przyszłości Polski i jej obywateli.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW